

בבית-הדין המשמעתי המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל-אביב-יפו

בד"מ 74/01

בפני: עו"ד ד"ר משה וינברג, אב"ד
 עו"ד אביבה רענני, חב"ד
 עו"ד מרדכי שלו, חב"ד

המבקש: הועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל-אביב-יפו

נגד

המשיב: עו"ד פלוני
 על-ידי בא-כוח עו"ד דן שינמן ואח'

חקיקה שאוזכרה:

[חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961: סע' 75, 78, 78\(ב\), 78\(ג\)](#)

[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 189, 415, 499](#)

[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], תשמ"ב-1982: סע' 215, 216](#)

החלטה

אב"ד עוה"ד ד"ר משה וינברג:

הורתה של החלטה זו בבקשת המבקש להשעות את המשיב זמנית מעיסוקו במקצוע עריכת הדין, על פי [סעיף 78\(ב\) לחוק לשכת עורכי-הדין](#), התשכ"א-1961 ("החוק").

הקדמה - מהות הבקשה הנדונה

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום פלילי ("כתב האישום"), בבית-משפט השלום בתל-אביב-יפו ("בית-המשפט"), שנדון בפני כב' השופט דוד רוזן.

2. הכרעת הדין מיום 5/7/2001 ("הכרעת הדין")

בעקבות הדיון בכתב האישום, הורשע המשיב, בשלושה מפרטי האישום, כדלקמן:

2.1 בפרט האישום הראשון, הורשע המשיב בעבירה של כניסה בכוח, על פי [סעיף 189 לחוק העונשין](#) תשל"ז-1977 ("חוק העונשין"), כאשר הנחה ושידל פרקליט שכיר ממשרדו ואת לקוחותיו, להיכנס בכוח לחנות המוחזקת על ידי אחר ("פרשיית תפיסת החנות").

2.2 בפרט האישום השלישי, הורשע המשיב בעבירה של קבלת דבר במרמה, על פי [סעיף 415 לחוק העונשין](#), כאשר טען בפני לקוחותיו כי עליהם לשלם אגרת משפט בסך 24,000 ש"ח, כאשר האגרה כולה הסתכמה בסך 12,862 ש"ח ומתוכה שילם 6,431 ש"ח ואת היתרה שלשל לכיסו ("פרשיית החזר האגרה").

2.3 בפרט האישום הרביעי, הורשע המשיב בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה על [סעיף 415 לחוק העונשין](#), וקשירת קשר לבצע פשע שהוא קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות על [סעיף 415 לחוק העונשין](#) ו**סעיף 499 לחוק העונשין**, בכך שהציג מצג כוזב בפני המתלונן.

על דעת ב', שותפו לעבירה, כי נרשמה לזכות המתלונן משכנתא אצל רשם המקרקעין כדון, ובמעשיו אלו קבל המשיב עבור ב' יתרת הלוואה, שסוכמה בין מר ב' למתלונן ("פרשיית המשכנתא").

2.4. המשיב זוכה מהעבירות שיוחסו לו בפרט האישום השני של קבלת דבר במרמה ושיבוש מהלכי משפט. בית-המשפט קבע כי התנהגות המשיב בפרט אישום זה עולה כדי ביצוע עבירה משמעתית, אך איננה מגיעה לדרגה של עבירה פלילית.

3. גזר הדין מיום 15/7/2001 ("גזר הדין")

הוחלט לגזור על המשיב 15 חודשי מאסר, מתוכם 5 חודשים לריצוי בעבודות שירות והיתרה מאסר על תנאי למשך 3 שנים, וקנס כספי בסך 25,000 ש"ח. מועד תחילת ביצוע עבודות השירות על ידי המשיב נקבע ליום 15/1/2002. (הכרעת הדין וגזר הדין ייקראו להלן: "פסק הדין")

4. הבקשה להשעיה זמנית

4.1. ביום 2/8/2001, הגיש המבקש, בקשה בתיק בד"מ 74/01, להשעייתו הזמנית של המשיב, מעיסוקו במקצוע עריכת הדין וזאת לאחר שהורשע ("הבקשה להשעיה").

4.2. הבקשה להשעיה נסמכת על הוראות [סעיף 78\(ב\)](#) לחוק, לפיה מוקנית לבית-הדין המשמעתית הסמכות להשעות זמנית עורך-דין, שהורשע בבית-משפט בשל עבירה פלילית שיש עימה קלון, עד להכרעה סופית בבקשה שתוגש, אם תוגש, לפי [סעיף 75 לחוק](#), משפסק הדין המרשיע יהפוך לסופי.

5. הדיונים בבקשה להשעיה

אסקור בתמצית את עיקרי טיעוני הצדדים, שהועלו בדיונים בפנינו.

טיעוני באי כוח המשיב

5.1. באי כוח המשיב טענו כי בכוונתם להגיש ערעור על פסק הדין, ובקשו לדחות את בקשת ההשעיה עד שיהפוך פסק הדין לסופי. באי כוח המשיב הציגו בפירוט רב את השגותיהם על פסק הדין וטענו כי קיימים סיכויים טובים להביא לזיכוי מלא או כמעט מלא של המשיב.

5.2. באי כוח המשיב הציגו עדים, לביסוס טענתם בדבר נחיצות המשיב למשרדו וכי השעיית המשיב תפגע קשות בלקוחותיו.

5.3. באי כוח המשיב העלו הצעה לפיה המשיב ישעה עצמו חלקית, עד לתום ההליכים, מהופעה בדיונים בבתי משפט ומקבלת מינויים מטעם בית-משפט, כגון כינוס נכסים.

טיעוני המבקש

5.4. המבקש, טען לקלון שבעבירות בהן הורשע המשיב.

5.5. לטענת המבקש, אי השעיית המשיב, בנסיבות בהן הורשע בעבירות שיש עימן קלון, ובהיותו בא במגע עם ציבור רחב של אנשים במדינה, תביא לפגיעה באמון הציבור בכלל עורכי-הדין ולפגיעה בכבוד המקצוע.

5.6. המבקש חלק על טענות באי כוח המשיב בדבר סיכויי הערעור.

5.7. המבקש סירב לקבל את הצעת באי כוח המשיב, בדבר השעיה חלקית, בגורסו [סעיף 78\(ב\)](#) לחוק אינו מאפשר השעיה חלקית, בנבדל [מסעיף 78\(ג\)](#) לחוק, שעניינו בהשעיה בשלב מוקדם יותר, בו מוגש נגד עורך-דין כתב אישום, שלב בו עומדת לנאשם חזקת החפות.

6. ערעור המשיב על פסק הדין

ביום 17/10/2001, הגיש המשיב ערעור לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, ("כתב הערעור"), על ההרשעה בדין ולחילופין על חומרת העונש.

השאלות המתעוררות במקרה דנן

7. במקרה שלפנינו מתעוררות מספר שאלות:

7.1. מהם סיכויי קבלת ערעורו של המשיב;

7.2. במידה שאגיע למסקנה כי סיכויי קבלת הערעור אינם טובים, או שאליבא דגרטו יוצא כי עבר המשיב עבירות משמעותיות, יש לבחון את השאלות הבאות:

7.2.1. מהם תחומי פועלו של סעיף 78(ב), באילו מקרים ובאילו נסיבות ראוי שבית-הדין יעשה שימוש בסמכותו על פי סעיף זה ומהו מתחם השיקולים הראוי;

7.2.2. בחינת המקרה שבפנינו לאור מתחם השיקולים הראוי.

7.3. במידה ואגיע למסקנה כי יש להשעות את המשיב, יש לבחון מהו היקף ההשעיה הנדרשת - מלאה או חלקית.

8. כהערה מקדמית, אציין כי לו דובר בפרשיית תפיסת החנות ובפרשיית החזר האגרה בלבד, הייתי מוכן להמתין לתוצאות הערעור, טרם אקבע כי יש להשעות את המשיב. אולם, פרשיית המשכנתא, הינה פרשייה חמורה, ודי בה בלבד כדי להביאני לבחון את הצורך בהפעלת סמכות בית-דין זה להשעיית המשיב, ועל כן אבחן להלן את השאלות הנ"ל באספקלריה של פרשייה זו בלבד.

בחינת סיכויי הערעור

9. לא אלאה את הקורא בכל פרטי פרשיית המשכנתא, אשר עמדו עליה בפירוט רב בדיונים בפני בית-המשפט, בסיכומים שהגישו הצדדים לבית-המשפט, בדיונים שלפנינו ובכתב הערעור.

10. ואלו העובדות הצריכות לענייננו:

10.1. המתלונן נתן לבי' הלוואה של \$450,000 כבטוחה להחזרת הלוואה ב' היה אמור לשעבד לטובת המתלונן, בין השאר, דירה בתל-אביב ("הדירה"). המשיב הוא שערך את חוזה הלוואה ("חוזה הלוואה הראשון"). במעמד חתימת חוזה זה, ב' הבטיח למתלונן שהוא ידאג למחוק את המשכנתא שהייתה על הדירה עוד משנת 1985.

10.2. במרץ 1991, טרם נרשמה משכנתא על הדירה, סוכמה הלוואה נוספת בין המתלונן לבי' על סך \$500,000 ("חוזה הלוואה החדש"). הפעם קבעו כבטוחות 16 דירות בקריית טבעון וחצי בניין ומגרש בתל-אביב, דירה בחולון ושתי דירות בבת ים.

בהסכם זה, הוסיף המשיב מיוזמתו סעיף שכל עוד לא רשם ב' משכנתא על הדירה לא יועברו כספים על פי חוזה הלוואה החדש.

אין חולק, כי לא הועברו כספים לפי חוזה הלוואה החדש. לעומת זאת, נרשמו משכנתאות על הנכסים בקריית טבעון ובת"א ביום 22/4/1991 על ידי משרד עו"ד נ'.

10.3. לפי עדות המתלונן, שנתקבלה בבית-המשפט, ועליה חולק המשיב, המשיב מסר למתלונן באפריל 1991, שטר משכנתא של הדירה ("שטר המשכנתא או המשכנתא על הדירה"), כשהוא מודיעו כי משכנתא על הדירה נרשמה לטובתו.

10.4. יצוין כי שטר המשכנתא היה פגום מיסודו - השטר נעדר מספר שטר, נחתם על ידי המשיב הן בשם בעל המשכנתא והן וכמאמת השטר, ומתעודות הזהות שצוינו בו נעדרו שתי ספרות.

10.5. באפריל - יולי 1994 גילה המתלונן כי לא נרשמה משכנתא על הדירה לטובתו.

10.6. טרם פניית המתלונן למשטרה, פנה פרקליט מטעמו, עו"ד ש', ביום 30/10/1994, אל המשיב במכתב בו ציין, בין השאר, כי המשיב מסר למתלונן שטר משכנתא הנחזה להיות את שאיננו ("מכתב עו"ד ש"). בתשובתו, מיום 2/11/1994 ("מכתב המשיב מיום 2/11/1994"), התכחש המשיב לטיפול ברישום המשכנתא וציין, בין היתר, כי השטר נמסר על ידו למתלונן והוא לא מצא לנכון להטיל ספק באמיתות המסמך.

10.7. כנגד ב' הוגש גם כן כתב אישום, בו התובע מוכן היה לקבל את עמדת המשיב לפיה פעל כסוכן תמים. במשפטו, נמצא ב' זכאי.

11. כב' השופט רוזן, על סמך העדויות ושאר הממצאים שהוצגו בפניו, הרשיע את המשיב בקבלת דבר במרמה - יתרת ההלוואה לפי חוזה ההלוואה הראשון - בנסיבות מחמירות, וקשירת קשר לבצע פשע שהוא קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

12. בשל הזהירות המתבקשת בהפעלת סמכות בית-דין זה להטלת השעיה זמנית, ובהיותי מודע לתוצאותיה המעשיות של השעיה זמנית מבחינת עורך הדין המושעה, מצאתי לנכון לבדוק לגופן את טענות המשיב לפי כתב הערעור. לאחר עיון מדוקדק בפסק-דינו של בית-המשפט ובטיעוניהם של באי כוח הצדדים, כפי שעלו מהסיכומים שהוגשו לבית-המשפט, הדיונים שבפנינו ומכתב הערעור ותגובת המבקש לו, לא אוכל לקבוע, כי סיכויי של המשיב לזכות בערעורו, בכל הקשור לפרשיית המשכנתא, טובים ומובטחים.

13. כהערה מקדמית, אציין, כי הכלל הוא שערכאת ערעור אינה מתערבת בשינוי פסק הדין אלא במקום שערכאה קודמת לה "טעתה", והטעות הינה טעות עניינית המצדיקה התערבות לתיקונה. וכבר הודגש, כי ערכאת הערעור אינה במה ל"דיון חוזר", אלא "כור מבחן" לפסק הדין. אשר על כן:

13.1. ערכאת הערעור לא תתערב בממצאי מהימנות שקבעה הערכאה הראשונה, אלא במקום שממצאים אלה אינם עומדים במבחן ההגיון, ויש לראותם כמופרכים. הטעם לכך הוא שקביעותיו של השופט מושפעות במידה רבה מהתרשמותו הישירה מהעדים שהופיעו בפניו.

13.2. ערכאת הערעור לא תתערב בקביעת העובדות על ידי הערכאה הראשונה, אלא במקום שאין לעובדות שנקבעו בסיס נאות בחומר הראיה או שיש בחומר הראיה בסיס נאות לקביעת עובדות שלא נקבעו.

אדון, להלן, בטעוני המשיב, בהתחשב בכללים אלו.

14. לטענת המשיב, לא היה לו חלק בעריכת השטר המזויף. הוא לא טיפל ברישום המשכנתאות בטאבו מטעמו של ב', באותה עת, ואם המתלונן אכן קיבל את שטר המשכנתא ממנו היה זה ללא מודעותו וכנראה כחלק מקבוצת מסמכים אחרים אשר אליה שורבב השטר. הוא עצמו שימש כבלדר תמים.

14.1. באשר לדרך היווצרות שטר המשכנתא הכוזב - באי כוח המשיב הציגו השערה על פיה קיים חשד כי ב' או מי מטעמו, יצר מסמך מזויף המורכב מצילום של שני מסמכים שונים: פנים של שטר המשכנתא לגבי הדירה אשר לא נרשם בטאבו וגב של שטר המשכנתא לגבי נכס בת"א אשר כן נרשם בטאבו ביום 22/4/1991.

לטענת באי כוח המשיב, המשיב לא נדרש על ידי המתלונן לטפל ברישום המשכנתא, וכל שעשה בעניין זה היה הדפסת שטרי המשכנתא על הדירה בחודש מרץ, חתימה עליהם בשם המתלונן לפי ייפוי כוח שניתן לו, ומסירתם לב', להמשך הטיפול ברישום.

בעניין זה ברצוני להעלות מספר נקודות.

ראשית, גרסת באי כוח המשיב מעלה תמיהות רבות. לא ברור מדוע הכין המשיב את שטרי המשכנתא באותה תקופה בה הייתה רשומה משכנתא אחרת על הדירה וטרם הוסרה משכנתא זו. בנוסף, שטר המשכנתא אותו מסר המשיב לב' היה בלתי אפקטיבי וחסר כל ערך, בהיותו חתום רק מצדו האחד, מבלי שאושר על ידי רשם המקרקעין או עורך-דין אחר, בנוכחות הממשכן ובעל המשכנתא. באי כוח המשיב לא הצליחו להסביר בדיונים שבפנינו משום מה מסר המשיב לב' שטר חסר כל ערך וכיצד אמורים היו לאשר את חתימתו ואת חתימת א' וב', שלא בנוכחותם.

שנית, אף אם נכונה היא השערת באי כוח המשיב, הרי שאין בקבלתה כדי לשנות את תוצאת פסק הדין, שכן בית-המשפט לא השתית הכרעתו על כך שהמשיב הוא שזייף או היה שותף לזיוף שטר המשכנתא, אלא על כך שהמשיב הוא שמסר את המסמך המזויף למתלונן כשהוא מצהיר בפני המתלונן הצהרה כי נרשמה משכנתא לטובתו.

14.2. באשר לדרך בה הועבר המסמך הכוזב לידי המתלונן - המשיב טוען כי לא היה שותף להעברת המסמך לידי

המתלונן תוך ידיעה כי הוא מזויף. לטענתו, מעולם הוא לא מסר את שטר המשכנתא למתלונן ומעולם לא אמר לו כי נרשמה משכנתא על הדירה. הוא עצמו, לא נדרש לטפל ברישום המשכנתא, אלא ב' ועורכי דין מטעמו. כל שעשה בעניין זה היה הדפסת שטרי המשכנתא של הדירה, בת"א וקריית טבעון, והעברתם למשרדה של עורכת דין נ' לדבריו, הוא קבל ממשרד נ' חבילה ובה שטרי משכנתא, של 16 הדירות בקריית טבעון והדירה בת"א והוא העביר אותה למתלונן. כנראה ששטר המשכנתא היה כלול גם כן בחבילת מסמכים זו, והוא העבירו למתלונן, בלי שראה אותו.

המשיב הדגים בבית-המשפט את טיפולו בהכנת שטרי המשכנתא של ת"א וקריית טבעון. שטרי המשכנתא הודפסו במשרדו. הוא עצמו אימת את החתימות ומשרד נ' דאג לרישום.

ראשית, תמוהה גרסה זו, לאור מכתב המשיב מיום 2/11/1994 ולפיו לא מצא לנכון להטיל ספק באמינות שטר המשכנתא שמסר למתלונן. היינו, המשיב עיין בשטר המשכנתא, ולמרות הפגמים הבולטים שבו, כגון אישור החתימה על ידי המשיב עצמו, העבירו למתלונן, מבלי לציין בפניו פגמים אלו.

שנית, השאלה אם המשיב היה מעורב ביודעין או סוכן תמים היא שאלה עובדתית. בית-המשפט דחה מכל וכל את גרסת המשיב וקבל את גרסת המתלונן לפיה המשיב מסר למתלונן את שטר המשכנתא כשהוא מודיעו שנרשמה לטובתו משכנתא על הדירה.

בכגון זה קבע בית-המשפט בעמוד 49 להכרעת הדין:

"השתכנעתי, המתלונן לא בדה את ספורו. המתלונן לא בא בחשבון עם הנאשם... עדותו של המתלונן הינה ברורה וחד מגמתית. המתלונן סמוך ובטוח, בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו: הנאשם העביר לו את שטר המשכנתא והודיעו, כי משכנתא על הדירה נרשמה לטובתו.

...
לו צריך הייתי להכריע על פי מראה עיניים ומשמע אוזניים, נעלה מכל ספק: עדות המתלונן עדיפה על עדות הנאשם.
עדותו של המתלונן נתמכת בממצאים המתגבשים מהגיון צרוף ומראיות, שעיקרון, אינן במחלוקת.

בית-המשפט בחן את הממצאים הנוספים - מכתב עו"ד ש', מכתב תשובתו של ב' למשיב, משכנתא לטובת בנק מסחר בע"מ, חוזה ההלוואה החדש, שטר המשכנתא ואי רישום הערת אזהרה על הדירה - ומצא כי עובדות פרשה זו תקבענה על פי עדות המתלונן.

הנה כי כן, טיעונו של המשיב, הינו טיעון כנגד ממצאי מהימנות וקביעת עובדות. בכגון זה, לא ניתן לומר כי הממצאים שקבע כבי' השופט רוזן אינם עומדים במבחן ההגיון, או שהינם מופרכים, או שנקבעו על פי שיקולים בלתי סבירים, ועל כן נראה שסיכויי הערעור בעניין זה הנם קלושים ביותר.

15. אף אם אקבל את גרסת המשיב, המצוינת בסעיף 14 לעיל, הרי שגרסתו יוצרת בעיות אתיות רבות כדלקמן:

15.1. המשיב לא שמר העתקי טפסים שיצאו ממשרדו; לא עקב אחר הטיפול ברישום משכנתאות, שהובטחו כבטוחות בחוזי הלוואה, שערך עבור לקוחו; לא ידע מתי הוא חתם על שטר המשכנתא ולא ידע מתי הועברו שטרי המשכנתא לב'.

15.2. העברת מסמכים ללקוח, מבלי להעניף ולו מבט על המסמכים המועברים, בנסיבות "מחשידות" בהן שטרי משכנתא אמורים להירשם על ידי הצד אשר אמור לתת את הבטוחות, ושיש לו האינטרס שלא לרשם, יש בה כדי להעיד על אופי פעילותו של המשיב. אילו, היה המשיב נוהג, כפי שמצופה מעורך-דין, ולכל הפחות בודק את המסמכים שהוא מעביר ללקוחו, היה רואה כי שטר המשכנתא פגום.

15.3. באי כוח המשיב טוענים בכתב הערעור כי שגה בית-המשפט שלא נתן משקל ראוי לעובדה כי מי שהיה אמור לטפל ברישום המשכנתא על הדירה ובהסרת המשכנתא הקודמת היה ב' עצמו. בדיונים בפני בית-המשפט טען המשיב כי הוא לא נדרש על ידי המתלונן לטפל ברישום המשכנתא על הדירה. לו נדרש - היה מטפל.

בפסק הדין מציין השופט רוזן בעמוד 59 דברים כדלקמן:

"על פי גרסתו העביר את הפנים של מוצג ת/48 לעורכי דינו של ב'.

הנאשם מעביר את הפנים של מוצג ת/48 לעורכי דינו של ב', כאשר האנטרס האחרון שלהם הוא להבטיח דווקא את עניינו של המתלונן.

...

הנאשם כפרקליטו של המתלונן העביר (עפ"י גרסתו), משום מה, את המשך הטיפול לצד השני, לצד שאת רכושו צריך למשכן להבטחת הכספים, שמסר המתלונן לב' ! ? טענתו של הנאשם מעקרה דדינא פירכא.

לא הובאה ראיה שמי ממשרד נ", או משרד אחר, טיפל ברישום המשכנתא על הדירה, למעט הנאשם, שעבד עם ובצמוד לב'."

בכגון זה אציין כי עורך הדין אינו יכול להסתפק במתן השירות, כפי שנדמה לו כי הוגדר על ידי הלקוח, וחייב הוא לטפל בכל הדרוש לשמירת זכויות הלקוח.

לכן, אף אם אקבל את גרסת המשיב, ניכר כי המשיב הפר חובה זו ביחס למספר עניינים:

15.3.1. העברת הטיפול ברישום המשכנתא, מבלי לעקוב אחר הטיפול בעניין זה, מהווה הפרה של חובת עורך הדין ליזום הבטחה של זכויות הלקוח. ודוק: אף אם אקבל את טענת המשיב לפיה הבין כי הוחלפו הביטחונות ובמקום המשכנתא על הדירה קבל המתלונן משכנתאות חדשות, הרי שעל המשיב, כפרקליטו של המתלונן, חלה החובה לברר עם לקוחו האם אכן מוכן היה לוותר על רישום המשכנתא על הדירה ולא להניח זאת מנסיבות המקרה.

15.3.2. המשיב אף לא מצא לנכון לרשום בחוזה ההלוואה החדש, סעיף המאפשר רישום הערת אזהרה לטובת המתלונן ולא נקט בצעד כלשהו כדי לקדם רישום שכזה. ודוק: חייב עורך הדין להכין ללקוחותיו חוזה אשר יבטיח את זכויותיהם על הצד המועיל ביותר ואם לאחר שהכין להם חוזה כאמור, יסרבו הם לחתום על תניה זו או אחרת, גם לאחר שעורך הדין הסביר להם את משמעותה ונחיצותה, רק אז ייתכן שעורך הדין ייצא ידי חובתו כלפיהם אף אם התניה תימחק מהחוזה (על"ע 2/80 עו"ד פלוני נ' הוועד המחוזי בתל-אביב יפו, פ"ד לד(4) 707).

15.3.3. המשיב לא מצא לנכון לאזכר בחוזה ההלוואה החדש כי קיימת משכנתא קודמת על הנכס ולא דאג להסרתה.

15.3.4. בנוסף, משידע על כוונה לרשום משכנתא על הדירה לטובת בנק מסחר נתן יד לפעולה שהינה בניגוד לטובת לקוחו, וזאת מבלי להתייעץ עם לקוחו, האם הביטחונות שנתנו לו מספקים אם לאו.

לסיכום, אף אם אקבל את גרסתו של המשיב, ניכר כי בפועלו עבר עבירות משמעותיות חמורות, כאמור לעיל.

16. לטענת באי כוח המשיב בכתב הערעור לא ניתן משקל ראוי לעובדות נוספות, אשר תומכות בתום לבו של המשיב, כגון:

16.1. העובדה כי המשיב יזם בהסכם ההלוואה החדש הוספת סעיף אשר חייב את ב' לסיים את רישום המשכנתא על הדירה.

16.2. העובדה כי מאוחר יותר נתנו למתלונן בטחונות חלופיים בת"א ובקריית טבעון ללא תמורה חדשה דבר אשר חזק אצל המשיב את ההבנה כי הוחלפו בטחונות ובמקום המשכנתא על הדירה קבל המתלונן משכנתאות חדשות.

16.3. עובדת נסיעתו של המשיב לאנגליה בשנת 92.

16.4. העובדה כי לא נתבקש ביטול המשכנתא על הדירה במסגרת "עסקת בית התור".

בכגון זה, ההלכה היא, כי ככלל ערכאת הערעור לא תתערב בשיקול דעת הערכאה הראשונה בכל הקשור להענקת משקל לראיות, אלא במקום שנראה בעליל כי המשקל שהוענק על ידי הערכאה הראשונה לראיה כלשהי אינו עומד במבחן הסבירות, ההגיון והשכל הישר.

בית-המשפט שקל עובדות אלו ולא נראה כי המשקל שהעניק לראיות אלו אינו עומד במבחן הסבירות כאמור לעיל.

17. באי כוח המשיב טוענים כי לזיכוי ב' בפרשה זו לא ניתן משקל במשפט המשיב. לטענתם, שגה בית-המשפט

בהרשיעו את המשיב בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע מבלי שהוכחה התקשרות או הסכמה של ב'.

בכגון זה, הנני מקבל את טיעונו של המבקש, כי הפרכת גרסת המשיב במשפטו שלו ובמשפטו של ב', מהווה חיזוק נוסף לפסק הדין.

בנוסף, אף אם יזוכה המשיב מהרשעה בקשירת קשר לביצוע פשע, הרי שהמשיב ביצע עבירות חמורות אחרות, המספיקות לעניינו.

18. באי כוח המשיב טוענים בכתב הערעור כי שגה בית-המשפט וכי קיימת טעות על פני הפסק בקובעו כי הדבר שהתקבל במרמה הוא יתרת ההלוואה. ההלוואה נתנה לבי כולה לכל המאוחר עד ינואר 1991, כאשר מסירת השטר למתלונן הייתה בסוף אפריל 1991. לטענתם, הדבר שומט את בסיס ההרשעה.

אף אם עובדה זו נכונה, הרי שאין הדבר שומט את בסיס ההרשעה. המתלונן המשיך את עסקיו המסחריים עם ב', ועשה עמו עסקאות נוספות בהיקפים נרחבים, מתוך אמונה כי נרשמה משכנתא לטובתו על הדירה.

בנוסף, ניתן לומר כי אף אם יקבל בית-המשפט שלערעור טענה זו יוכל לדחות את הערעור, לפי [סעיף 215 לחוק סדר הדין הפלילי](#), התשמ"ב-1982, או להרשיע את המשיב בעבירה אחרת לפי [סעיף 216 לחוק הנ"ל](#).

19. לטענת באי כוח המשיב שגה בית-המשפט בהתעלמו מהעובדה כי המתלונן העיד כי עד שנת 1996 היה לו אמון מלא במערער. שוב, בית-המשפט בחן את גרסת המשיב ואת הסברו של המתלונן לכבישת עדותו ולדבריו אלו וקבל את עמדת המתלונן. המדובר, אם כן, בממצאי אמינות, שנקבעו על ידי בית-המשפט וההתערבות בהם היא חריגה.

20. לסיכום, לאחר ניתוח מקיף של טיעוני באי כוח הצדדים, הנני בדעה כי אין סיכויי של המשיב לזכות בערעורו טובים ומובטחים. עיקר טענות באי כוח המשיב מתייחסות לממצאי אמינות וקביעת העובדות של בית-המשפט, אשר ההתערבות בהם היא נדירה. לא מצאתי כי בית-המשפט נתפס לכלל טעות בולטת או שקבע ממצאים שאינם מתיישבים כלל וכלל עם הראיות. לא ניכר כי קיים פגם עקרוני היורד לשורשו של עניין בדיון, או מסקנות שגויות בעליל. כפי שהראיתי, אף בטענה לטעות על פני הפסק אין כדי להשפיע על פסק הדין.

יתרה על כן, אף אם אקבל את גרסתו של המשיב, הרי שזו יוצרת בעיות אתיות כבדות משקל, וניכר כי המשיב עבר עבירות משמעותיות חמורות כמפורט לעיל.

לאור זאת, אעבור לבחינת הקריטריונים להפעלת סמכות בית-דין זה לפי [סעיף 78\(ב\) לחוק](#).

השעיה זמנית לפי [סעיף 78\(ב\) לחוק](#) - קריטריונים להפעלת הסמכות

21. [סעיף 78 לחוק](#) קובע כדלקמן:

"... (ב) עורך-דין שהורשע בבית-משפט או בבית-דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית-דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל ואם מצא שבנסיבות העניין היה בעבירה משום קלון, להשעותו זמנית מלעסוק במקצועו עד להכרעה סופית בבקשה שתוגש לפי סעיף 75; לא הוגשה בקשה כזאת תוך שלושים יום מהיום שפסק הדין המרשיע נעשה סופי, או שבטלה ההרשעה, בטלה ההשעיה הזמנית.

(ג) עורך-דין שהוגש נגדו כתב אישום בבית-משפט או בבית-דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית-דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל ואם מצא שבנסיבות העניין היה בעבירה המיוחסת לעורך-דין משום קלון, להשעותו זמנית מעיסוק במקצוע של עורך-דין, כולו או חלקו, הכל כפי שיקבע בית-הדין עד להכרעת דינו בבית-המשפט או בבית-הדין הצבאי; הורשע בדיון - רואים החלטה זו כהחלטה לפי סעיף קטן (ב)...."

22. בעל"ע 19/98 אייזמן נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין, פ"ד מב (4) 377 ("הלכת אייזמן"), המערער הורשע בבית-המשפט המחוזי בשיבוש הליכי משפט ובהשמדת ראיה, והגיש ערעור על פסק הדין המרשיע. בעקבות הרשעתו הושעה המערער באופן זמני מחברות בלשכת עורכי-הדין על ידי בית-הדין המשמעתי המחוזי של לשכת עורכי-הדין.

בית-המשפט העליון פסק כדלקמן:

"אין להניח שהמחוקק לא היה ער לנזק העלול להיגרם על ידי כך לעורך הדין, ובמיוחד אם יסתבר לאחר מכן, בעת מתן פסק הדין בערעור, שההרשעה לא הייתה מוצדקת. אולם השיקול הדומיננטי בנושא זה הוא הדאגה לאינטרס הציבורי בכללותו, ואינטרס זה מחייב, כי עורך-דין המואשם בעבירות חמורות, שיש עמן קלון, ושנמצא אשם באותן עבירות או שקיימות נגדו ראיות לכאורה בדבר ביצועו, לא יוכל לכהן כעורך-דין, עם התדמית החיובית והמהימנות המוחלטת הכרוכים בכך, כל עוד לא התבררה פר שות האישומים נגדו סופית.

הקובל רשאי לבקש את השעייתו הזמנית של עורך הדין הנאשם כבר עם הגשת כתב האישום, על פי סעיף 78(ג) לחוק. אולם ברור, כי בשלב זה נטל השכנוע הרובץ על הקובל הינו כבד מאוד. עורך הדין הנאשם הינו עדיין חזקת זכאי, ועל כן ייעתר בית-הדין לבקשה מסוג זה רק במקרים נדירים וחמורים במיוחד. אולם עם הרשעתו של עורך הדין מתהווה מצב שונה מבחינה מהותית. חזקת החפות מפשע אינה קיימת עוד, וכפי שבית-המשפט, הדין בעבירה פלילית, משנה את עמדתו בעניין שלילת חירותו של נאשם או בעניין שחרורו בערבות עם מתן פסק-דין מרשיע נגדו, כך גם תגבר נטייתו של בית-הדין המשמעתי להורות, במקרים מתאימים, על השעייתו הזמנית של עורך-דין, לאחר שקבע בפסק-דין מנומק, כי אשמתו של עורך הדין הוכחה כדבעי."

[ההדגשות אינן במקור - מ.ו.]

עוד קבע בית-המשפט העליון כי במקרה זה מדובר בעבירות רציניות שיש עמן קלון ובנוסף על כך הן קשורות קשר ישיר עם עבודת עורך הדין בבית-המשפט, ויש בהן כדי לערער את אמונם של השופטים כלפי מבצען:

"מטבע הדברים, אין בית-המשפט יכול לקבל את כל טיעונו של עורך הדין, אך בכדי שהלה יוכל למלא את תפקידו כ - "OFFICER OF THE COURT" חיוני הוא, כי בית- המשפט יוכל לסמוך לחלוטין על יושרו ואמינותו. אמון זה עלול להתערער, כאשר מורשע עורך הדין בעבירות הקשורות במילוי תפקידו המקצועי."

[ההדגשות אינן במקור - מ.ו.]

הנה כי כן, דברים אלו יפים גם לענייננו.

23. בבד"א 54/87, 57 פרקליט המדינה נ' פלוני, פד"מ ו' 14, פירט בית-הדין הארצי מספר שיקולים אותם יש לבדוק בטרם יורה בית-הדין על השעיה זמנית לפי [סעיף 78\(ג\)](#) לחוק כדלקמן:

23.1. האם קיים בחומר הראיות, שבידי הקובל, יסוד להשעיה זמנית.

23.2. יש להידרש להשעיה זמנית, רק אם אין מנוס מלהטילה, כחריג וכיוצא מהכלל. ההחלטה צריכה להיות צודקת, בשים לב למשך הזמן שעלולה להימשך ההשעיה הזמנית, ובשים לאפשרות הזיכוי, ובהנחה כי אם יזוכה הנאשם ייגרם לו נזק בלתי הפיך. עורך הדין המושעה מפסיד את מקור פרנסתו ומטה לחמו, פוגע בפרנסתו דהיום, ופוגע בסיכויי השיקום דמחר.

23.3. האם יש הצדקה לתת לעורך הדין להמשיך בעבודתו ולא להטיל באותו השעיה זמנית. שיקולים נלווים לכך יכולים להיות - משך הזמן שעבר מאז העבירה נשוא הדיון, והאם עורך הדין מעד פעם נוספת, עברו של עורך הדין, הנזק שייגרם לעורך הדין וכו'. יש לזכור כי אם עורך הדין יורשע הוא יקבל את העונש המגיע לו והציבור לא ייצא ניוזק.

23.4. הפעלת שיקול דעת בדבר היקף ההשעיה הזמנית ותיחומה בתחומים שונים, על מנת לצמצם את הנזק העלול להיגרם לעורך הדין.

23.5. השיקול האחרון, הוא חוש המומחיות של המשפטן שידריך אותו למיין את האינטרסים השונים - אינטרס הפרט ואינטרס הכלל (הציבור) ולשקללם בהתאם למשקלם באותו התיק.

יש בשיקולים אלו כדי לעזור לנו בגיבוש קריטריונים להפעלת הסמכות לפי [סעיף 78\(ב\)](#) לחוק, אם כי יש לזכור כי עסקינן בשלב בו חזקת החפות אינה עומדת עוד למשיב, וזהו שיקול נוסף המצטרף ומשליך על השיקולים הנ"ל.

24. בבד"מ 144/99 הועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין נ' פלונית, נקבעה מסגרת השיקולים, שעל בית-הדין

לשקול, בבואו ליישם את הוראות [סעיף 78\(ג\)](#) לחוק, בהתחשב בפגיעה בחופש העיסוק ובכבודו של עורך הדין, כדלקמן:

- 24.1. טיבן וחומרן של העבירות המיוחסות לנאשם והאם טבוע בהן אות קלון.
- 24.2. טיבו של חומר הראיות כנגד הנאשם והאם מדובר בחומר ראיות לכאורה לביצוע העבירות.
- 24.3. האם יגרם נזק לציבור, כולל ציבור עורכי-הדין או למקצוע עריכת הדין אם יורשה הנאשם להמשיך בעיסוקו עד להכרעת הדין. בכגון זה יש לבחון קיומו של קשר בין העבירות לבין עבודתו של עורך הדין.
- 24.4. מהם שיקולי טובת הציבור והאם ישנו חשש שיגרם נזק לציבור הלקוחות מהמשך פעולת הנאשם כעורך-דין.
- 24.5. הרשעות קודמות של הנאשם ומשקלם המצטבר.

באשר לפגיעה בחופש העיסוק של עורך הדין ופגיעה בכבודו נאמרו הדברים הבאים:

"ההגנה על אינטרס הציבורי בכללותו, ההגנה על ציבור הלקוחות הפוטנציאליים (הלכת איזמן) והצורך וההכרח לשמר ולטפח את האמון שנותן הציבור בעורך הדין ובמקצוע עריכת הדין ואת האמון שביהמ"ש אמור לתת בו, הם בגדר התכלית הראויה והשיקול הראוי במסגרת שיקול הדעת עפ"י סעיף 78 (ג) לחוק. אין ספק שעלינו להקפיד שהפעלת סמכותנו להגשמת התכלית הראויה תיעשה במידה הנכונה ובאופן שהפגיעה תהיה מצומצמת ככל שניתן."

ודוק: יש לאזן שיקולים אלו עם השיקול בדבר הרשעת המשיב בבית-המשפט, ומכאן שאנו נדרשים למידת בדיקה חמורה פחות מזו הנדרשת בפסק-דין פרלמוטר הנ"ל.

ומן הכלל אל הפרט א בחינת המקרה שבפנינו

טיבן וחומרן של העבירות בהן הורשע המשיב

25. אין צורך להכביר מלים על כך שהעבירות בהן הורשע המשיב, בכל הקשור לפרשיית המשכנתא, הן עבירות חמורות ביותר אשר מוטבע בהן אות קלון ברור וחד משמעי.

25.1. הלכה היא כי עבירות המעידות על חוסר מהימנותו של עורך הדין, למשל, מתן הצהרה כוזבת או עבירות אחרות הקשורות במרמה, יהיה בהן בדרך כלל, משום קלון ועצם ההרשעה בעבירה הפלילית יוצר חזקה, הניתנת לסתירה, שהיה במעשה משום קלון ור' בעניין זה [על"ע 6/70 עו"ד פלוני נ' לשכת עורכי-הדין מחוז ירושלים, פ"ד כה \(1\) 673](#) ("פסק הדין בעניין פלוני").

25.2. המבקש הציג בפנינו טיעון נרחב בקשר לסוגיית הקלון שבעבירות בהן הורשע המשיב. בא כוח המשיב לא חלק על דברי המבקש בסוגייה זו ולגבי פרשיית המשכנתא אף הודה בפנינו כי האישום וההרשעה הם דבר מאוד חמור, ואין ספק שמדובר בקלון. משלא הביא המשיב כל ראיות לסתור את החזקה, הופכת החזקה לחלוטה.

25.3. משכך, לא ארחיב בעניין זה. אציין כי בכל הקשור לפרשיית המשכנתא, הרי שמדובר בעבירות חמורות כגון מתן הצהרה כוזבת ועבירות אחרות הקשורות במרמה, המעידות על חוסר אמינותו של המשיב כעורך-דין, ויש בהן כדי לפגוע באמון הציבור והמערכת המשפטית בעוסקים בעריכת הדין, ויש בהרשעה בעבירות אלו כדי להטיל צל כבד בדבר כשירותו של המשיב להמשיך ולכהן כעורך-דין, ועל כן המדובר בעבירות שיש עימן קלון, ור' לעניין זה על"ע 3093/90, 2579 הועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בת"א-יפו נ' פלוני, פ"ד מה(4) 729; בד"מ 37/96 הועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין נ' עו"ד אייל רוזנברג בעניין עבירת זיוף ושימוש במסמך מזויף; [על"ע 9/86 הועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין נ' גדעון רגב, עו"ד, פ"ד מ\(4\) 456](#) בעניין זיוף פסק-דין.

25.4. כבי השופט רוזן כתב דברים חמורים כנגד המשיב וציון בגזר הדין דברים כדלקמן:

"הנאשם עבר עבירות שחומרן הינה בולטת וכבדה. הנאשם עבר עבירות שיש בהן להטיל כלימה וקלון על המורשעים בהן.
הנאשם עבר את העבירות החמורות כשהוא עושה בתפקידו, תפקיד עורך-דין. הנאשם, כקצין בית-משפט, שליח החוק, ביצע עבירות נלוזות ונקלות."

הנאשם פגע בציבור עורכי-הדין. אלה פועלים, במידה רבה, מכוח האמון שניתן להם על-ידי הציבור. ללא שרביט "הנאמנות לציבור", המוחזק ברשותם, יתקשו למלא המטלות המוטלות עליהם על-פי חוק.

עבירות כמו אלה שביצע הנאשם, יש בהן כדי להרקיב יסודות מסגרת עבודת עורך-הדין. עורכי-הדין לא יוכלו למלא שליחותם, כשעבירות דוגמת אלו שביצע הנאשם, מכערות ומקלינות את שמם.

הנאשם פעל כביכול לטובת לקוחותיו, אבל לא רק. נראה שהנאשם ביצע את אשר ביצע בתיק זה לטובת שגשוגו והצלחתו...

...
לא מדובר במעידה של רגע.

הנאשם ביצע את העבירות בתקופה הנפרשת על מספר שנים. במשך שנים זו הייתה דרכו של הנאשם. דרך נפתלת, מתעתעת ואפופת חמקמקות, חכמות נואלת ומצבורי שקרים...."

26. אציין, בהערת אגב, כי אף אם אקבל את טיעוניו של המשיב בכתב הערעור [ואין אני עושה כן], הרי שמדובר בביצוע עבירות אתיות חמורות ביותר, פעילות באורח לא מקצועי והתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע. מהיות עורך הדין חלק מהמערכת המשפטית עליו לגלות רמה מקצועית ואתית ההולמת את המקצוע וגם את האמון שהלקוח, בית-המשפט והציבור נותנים בעורך הדין. ניכר כי המשיב לא עמד בדרישות אלו ומכאן שניתן לראות בעבירות המשמעת שביצע, שהתגלו לאור טיעוניו בפנינו ובערעור, עבירות שיש עמן קלון.

בחינת השיקולים הנוספים

27. כפי האמור, נחה דעתי כי סיכויי הערעור של המשיב, בכל הקשור לפרשיית המשכנתא, אינם טובים ומובטחים וכי מדובר בעבירות חמורות ביותר, אשר אין ספק כי יש עמן קלון. כמו כן, ציינתי, כי אף אם יתקבל הערעור, מה שנראה לי קלוש ביותר, העבירות האתיות שביצע המשיב, כפי שעולה מטיעונו, הן עבירות חמורות שיש עמן קלון.

28. גם יתר הפרטים והתנאים אשר ציוונו לעצמנו לבדוק בטרם יכריע בית-דין זה בבקשת ההשעייה מתקיימים. התרשמתי, כפי שציין השופט רוזן בפסק הדין, כי אין המדובר במעידה של רגע. העבירות אשר הורשע בהן המשיב, הן עבירות חמורות ביותר, אשר יורדות לשורש עיסוקו של המשיב כעורך-דין, ויש להן השלכה ברורה להמשך תפקיד המשיב כעורך-דין. מדובר במקרה בו הורשע המשיב במעשים השוללים לחלוטין כל מהימנות ויושר הנדרשים מעורך-דין. יש כאן חשש כבד לטוהר המידות הנדרש מעורך-דין והמשך עיסוקו של המשיב במקצוע עריכת הדין, פוגע פגיעה ממשית בציבור עורכי-הדין. התנהגות המשיב סוחבת אחריה קלון, תקלה לציבור ופגיעה של ממש בכבוד המקצוע.

29. ובעניין זה הנני מאמץ את דבריו של בית-הדין המחוזי בבד"מ 131/98 הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל-אביב-יפו נ' פלוני, עו"ד, בעמ' 16 כלשונם:

" קשה לנו להלום כיצד יוכל המשיב להמשיך בעבודתו כעו"ד, להופיע בבתי משפט ולייצג לקוחות כאשר עננה כה כבדה תלויה מעל ראשו... אנו סבורים כי מתקיים בנדון כל החששות שפורטו לעיל: אם המשיב ימשיך בעבודתו כעו"ד יש חשש הן לפגיעה בלקוחותיו, בכספם, ובטיפול הראוי בהם, והן לפגיעה באימון שהציבור הרחב רוכש למקצוע עריכת הדין. כיצד יוכל המשיב להופיע בפני בתי המשפט וכיצד יוכלו השופטים ליתן בו אמון כלשהו על רקע החששות הכבדים התלויים כנגדו כיצד נוכל להבטיח את האינטרס הציבורי הן של לקוחותיו ולקוחותיו הפוטנציאלים מחד, וכן את האינטרס הציבורי בכללותו? אכן נראה לנו כי בנסיבות שנדונו, ולאור נימוקים נוספים שיובאו בהרחבה להלן, אין להסתפק בפחות מהשעיית המשיב מלעסוק במקצוע עריכת הדין כולו וללא שיור, וזאת עד ההכרעה במשפט הפלילי התלוי ועומד כנגדו."

ודוק: דברים אלו נאמרו מקום בו דובר בחששות בלבד לביצוע עבירה פלילית ואילו אנו עוסקים בשלב מאוחר יותר, בו כבר קיים פסק-דין מרשיע, ובמסגרתו נבחנו טענות הצדדים בפירוט רב, נשקלו העדויות והממצאים, ונתנה הכרעה נחרצת של שופט, שהתרשם מהמשיב התרשמות שלילית ביותר ואמר דברים קשים וחמורים כנגדו. על כן, הדברים הנ"ל מקבלים משנה תוקף.

30. אף אם אתייחס לעבירות המשמעתיות, שעולות מגרסתו של המשיב, הרי שהתנהגותו הנטענת עלולה ליצור פגיעה קשה באמון הציבור והמערכת המשפטית בעורכי-הדין. המשיב לא שמר כראוי על האינטרסים של לקוחו, מסר הצהרות מבלי לבדקן ופעל באורח לא מקצועי. בא כוח המשיב אף הודה לא פעם בדיונים שבפנינו כי התנהגות המשיב יוצרת בעיות אתיות לא מעטות וייתכן שעליו יהיה לשלם על כך מחיר.

31. בנוסף לכל האמור לעיל, הונחה בפנינו הרשעה משמעתית קודמת של המשיב בבד"מ 135/93 לפיה המשיב פעל בשמה של חסויה מבלי שיהיה בידו ייפוי כוח ובעת שהייתה חסויה. בהתחשב בנסיבות העניין ובזמן הרב שחלף הוחלט שלא להטיל עליו עונש.

32. באי כוח המשיב הציגו בפנינו עדים, שנועדו להדגים את נחיצות המשיב למשרדו, בגורסם כי המשרד כולו בנוי על המשיב ותוצאת ההשעיה תהא קשה גם מבחינת המשיב וגם מבחינת לקוחותיו. ראשית, בעיה זו קיימת לגבי כל עורך-דין שדינו השעיה. שנית, מעדויות העדים עולה כי לא מן הנמנע כי המשיב בתקופת השעייתו יכשיר עורך-דין אחר ממשרדו, משרד המונה מספר לא מועט של עורכי דין, לטפל בענייני לקוחותיו, מבלי שיהווה הדבר פגיעה קשה בהם. ובאשר לטענת הפגיעה במשיב עצמו, הנני בדעה כי חומרת העבירות והנזק שיש במעשי המשיב לכלל ציבור עורכי-הדין ולמקצוע עריכת הדין גוברים על הנזק שעלול להיגרם למשיב כתוצאה מהשעייתו הזמנית.

33. בנוסף אציין, כי אומנם הטלת עונש ההשעיה הזמנית הוא עונש חמור אך אין בו כדי להחמיר עם המשיב יותר מהעונש שיוטל עליו על פי [סעיף 75](#) לחוק אם יידחה ערעורו על ידי בית-המשפט שלערעור.

היקף ההשעיה הזמנית

34. בית-הדין הטיל לא אחת השעיה זמנית, והגביל אותה על פעולות מסוימות, ולא על כלל פעילותו של עורך הדין. אולם, המקרים שעשה כן היו בבקשות השעיה לפי [סעיף 78\(ג\)](#) לחוק, המציין במפורש את האפשרות להטיל השעיה זמנית, מעיסוק במקצוע של עורך-דין, כולו או חלקו.

35. במקרה דנן, עסקינן בשלב בו קיים פסק-דין מרשיע וחמור וסיכויי קבלת הערעור אינם טובים. בנוסף, לאור טיבן של העבירות בהן הורשע המשיב, ולאור עיסוקו של המשיב עם קהל לקוחות נרחב, כגון נושים, והשתתפותו בדיונים בפני בתי משפט, ולאור הפרסום לו זכתה הרשעתו, יקשה למצוא תחום שבו יוכל המשיב לעסוק בעריכת-דין, מבלי שהדבר יפגע באמון הציבור ומערכת בתי המשפט בעורכי-הדין.

36. היוצא הוא כי בקשת המשיב להשעיה זמנית חלקית בעקבות הרשעה על פי פסק-דין אינה עולה מהחוק ואף קשה ליישום במקרה דנן.

37. יחד עם זאת, בית-דין זה ער לנזק העצום הנגרם לעורך הדין עקב השעייתו ועל כן הריני להמליץ על הקדמת הדיון בערעור במידת האפשר.

סוף דבר

38. על יסוד כל השיקולים שפורטו לעיל, הנני בדעה כי שומה על בית-דין זה להפעיל סמכותו על פי [סעיף 78\(ב\)](#) לחוק ולהשעות את המשיב מעיסוקו במקצוע עריכת הדין.

39. במידה ולא יינתן פסק-דין סופי בעניינו של המשיב תוך שנה אחת מיום מתן החלטה זו רשאי המשיב אם יחפוץ בכך לפנות בבקשה לבית-דין זה לדון מחדש בהחלטתו להשעותו זמנית, לאור הנסיבות שתהיינה קיימות.

ד"ר משה וינברג, עו"ד אב"ד

25/11/2001

חב"ד עוה"ד אביבה רענני

אני מצטרפת להחלטה שניתנה על-ידי אב"ד ד"ר וינברג משה, עו"ד. אך אני מוצאת לנכון להוסיף שתי הערות:

1. לדעתי גם "פרשיית החזר האגרה", כשלעצמה, מצדיקה השעיה זמנית בדומה לזו שאנו מחליטים עליה בשל "פרשיית המשכנתא". זאת, בהתחשב בכך שניתן פסק-דין מרשיע בעניין זה. שכן, לעניות דעתי, עבירה זו, אינה נופלת בחומרתה מן העבירה שבוצעה ב"פרשיית המשכנתא", בכל הנוגע לקריטריונים שהונחו בפסיקה לבחינת עבירה שיש עמה קלון. לעניין קריטריונים אלה ר' [על"ע 2579/90, 3093 הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל-אביב-יפו נ' פלוני, פ"ד מה \(4\) 729, 733 ד-ו](#); בד"מ 131/98 הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל, אביב-יפו נ' פלוני, עמ' 16, וכן [על"ע 19/88 איזמן נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל-אביב-יפו, פ"ד מב \(4\) 377, 383](#) 383. בעניין אחרון זה נדונה אמנם עבירה שהיה בה כדי לערער את אמונם של השופטים כלפי מבצעה ונקבע כי

נעברה עבירה שיש עמה קלון, אך דברים אלו יפים המה גם באשר לעבירה הנדונה בזה, שיש בה כדי לערער את אמון הציבור במבצעה. קבלת כספים במרמה מלקוחות היא עבירה כזו.

2. נראה לי, עם כל הכבוד, כי לצורך שיקולי השעיה זמנית לאחר מתן פסק-דין ובטרם ערעור - במובחן משיקולי השעיה זמנית בטרם מתן פסק-דין - עלינו להגביל עצמנו ואל לנו לבחון את הראיות שהוצגו, את משקלן ואת דרך יישומן בפסק הדין אלא אם כן המסקנות העולות ממנו הן מופרכות מיסודן. לשם בחינת הראיות, קיימת ערכאת הערעור. זאת ועוד. אם כי אין ספק כי אנו בוחנים את הראיות מתוך כוונה טובה, הרי שהתוצאה עלולה להיות מזיקה למשיב ועלולות להיות השלכות לערעור עצמו, מעצם העובדה שכבר הבענו דעתנו על חומר הראיות והשפעתו על סיכויי הערעור. אני סבורה אפוא, כי, הגם שסיכויי הערעור הם שיקול כבד משקל בהחלטתנו, עלינו להגביל עצמנו לבחינת סיכויי הערעור לאור העקרונות ההלכתיים הכלליים, הרלבנטיים לכל ערעור וערעור. את העקרונות ההלכתיים הכלליים, החלים בעניין הנדון בזה, היטיב כל כך לבטא ד"ר וינברג בסעיף 13 להחלטתו והייתי מסתפקת ביישום עקרונות אלה, כדי לקבוע, שלכאורה, סיכויי הערעור אינם טובים ומובטחים. די היה בקביעה זו כדי להשעות זמנית את המשיב, כאמור בהחלטה שניתנה על-ידי ד"ר וינברג. לעניין זה ר' [עלי"ע 19/88](#) עמ' 382, 383 סי' 9.

אביבה רענני, עו"ד
חב"ד

חב"ד עוה"ד מרדכי שלו :

אף אני מצטרף להחלטה המקיפה והמפורטת של אב"ד ד"ר משה וינברג.

בכל הכבוד, אני מצטרף להערתה השנייה של חברתי חב"ד עו"ד אביבה רענני לעניין השיקולים שעל בית-הדין להפעיל עת תלוי ועומד ערעור על פסק הדין.

גם לגבי דידי עת מתבקשת השעיה זמנית לאחר מתן פסק-דין ובטרם ערעור, יבחן בית-הדין את סיכויי הערעור על בסיס עקרונות ההלכה הכלליים, ואין כל מקום שבית-הדין יתערב בבחינת הראיות ובדרך יישומן בפסק הדין, סמכות הנתונה לערכאת הערעור, ולו רק מן הטעם הנזכר בהערתה של חברתי עו"ד רענני בדבר ההשפעה שיש לחוות דעתנו על סיכויי הערעור של המשיב.

מרדכי שלו, עו"ד חב"ד
ניתן היום 29/11/2001

ד"ר משה וינברג 54678313-74/01
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)